

HE 153/2025 vp
Konversiosaneeraus
Kuuleminen lakivaliokunnassa
7.11.2025

Konkurssiylitarkastaja Marina Vatanen
Konkurssiasiamiehen toimisto

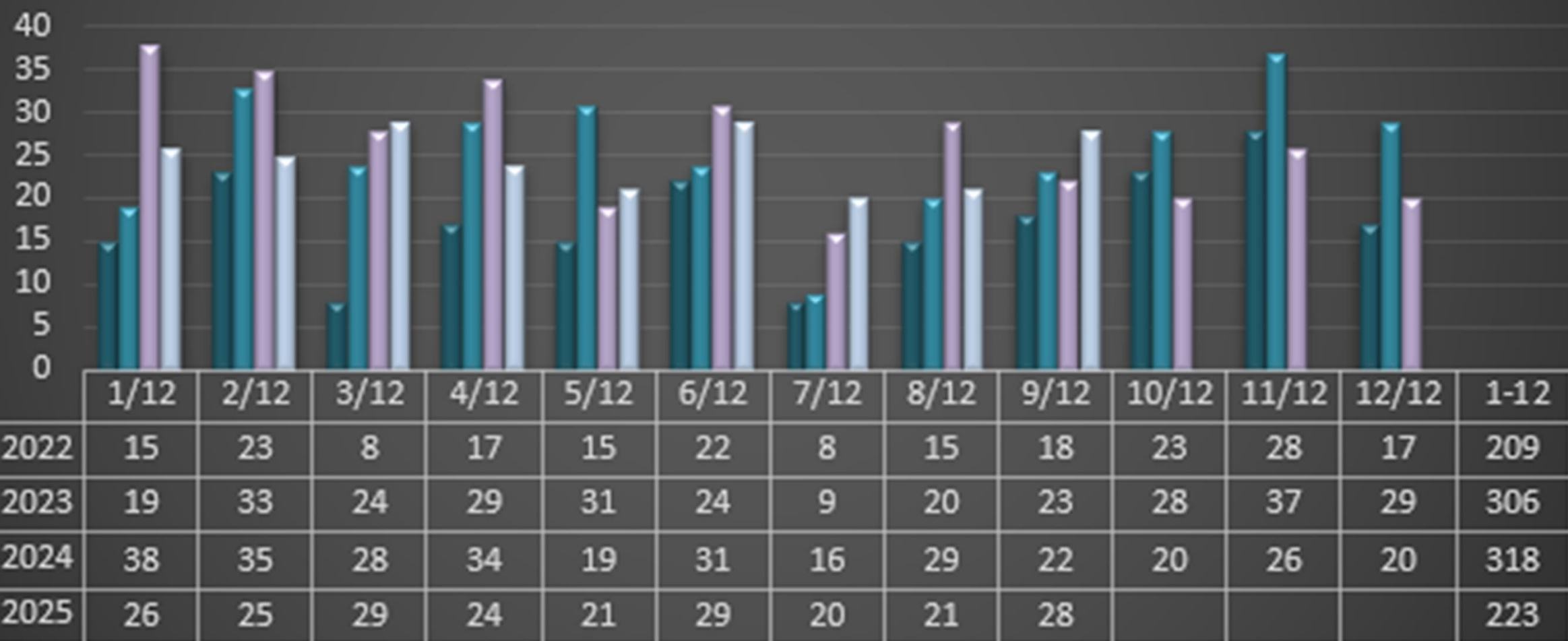

Yleisiä näkökohtia

- Hallituksen esitys on huolella valmisteltu ja laadittu. Ehdotukset ja niiden vaihtoehdot ovat hyvin perusteltuja.
- Konkurssiasiamies pitää lainsäädäntöehdotuksia kokonaisuutena kannatettavina ja velkakonversion lisäämistä velkajärjestelyvalikoimaan tervetulleena, kaikenkokoisten yritysten osalta.
- Huomiota kiinnitettävä yrityssaneerauksen toimivuuteen käytännössä.
 - Menettelyn yksinkertaisuus, joustavuus, lyhytkestoisuus, saneerausohjelman joustovara
 - Yrityssaneerauksen oltava varteenotettava tervehdyttämiskeino kaikenkokoisissa yrityksissä, myös uhkaavan maksukyvyttömyyden tilanteessa
 - Pitääkö osakkeenomistajan osallistua varsinaiseen äänestykseen? Listatut yhtiöt?
 - Ruotsissa yrityssaneerausten lukumäärä puolittunut uuden lain 2022 jälkeen
- Huom! Ohjelman vahvistamatta jättäminen ➡ konkurssi
- Miten konversiosaneerauksessa ohjelman vahvistamisessa noudatettava ehdottoman etuoikeuden sääntö (osakkeenomistajille ei lähtökohtaisesti saisi jäädä lainkaan omistusta jos jokin velkojaryhmä äänestää ohjelmaehdotusta vastaan) vaikuttaa kynnykseen hakeutua yrityssaneeraukseen?

Aloitetut yrityssaneeraukset

Antalet inledda företagssaneringar

Varhaiset yrityssaneerausmenettelyt

YSL 4b

Vuosi	Lukumäärä	Menettelyn tila
2022	2	1 ohjelma vahvistettu, 1 menettely lakannut
2023	3	2 ohjelma vahvistettu, 1 menettely lakannut
2024	3	1 ohjelma vahvistettu, 2 menettely lakannut
2025 (21.10)	2	Menettelyt kesken

Menettelyjen kestot

	Lukumäärä	Keskiarvo / Menettelyn kesto (pv)	Lyhyin / Menettelyn kesto (pv)	Pisin / Menettelyn kesto (pv)
2021 Alkaneet	221	258	1	837
Menettely määrätty lakkaamaan	103	193	3	630
Saneerausohjelma vahvistettu	115	315	1	837
Saneerausohjelmaehdotus hylätty	3	356	258	544
2022 Alkaneet	210	240	3	656
Menettely määrätty lakkaamaan	100	182	3	656
Saneerausohjelma vahvistettu	109	290	154	536
Saneerausohjelmaehdotus hylätty	1	511	511	511
2023 Alkaneet	306	201	9	494
Menettely määrätty lakkaamaan	157	153	9	407
Saneerausohjelma vahvistettu	124	262	63	494
Saneerausohjelmaehdotus hylätty	5	217	53	282
Vireillä per 14.1.2025	20	444*	383	623
2024 Alkaneet	318	162	0	316
Menettely määrätty lakkaamaan	95	132	14	309
Saneerausohjelma vahvistettu	45	224	0	316
Saneerausohjelmaehdotus hylätty	1	198	198	198
Vireillä per 14.1.2025	177	156*	25	376

*Vireillä olevia menettelyjä ei ole otettu mukaan keskiarvoja laskettaessa.

Lähde Kosti

Ehdottoman etuoikeuden sääntö ohjelman pakkovahvistamisessa

YSL 54 §

Vahvistaminen ilman kaikkien ryhmäenemmistöjen suostumusta

Vaikka 51 ja 52 §:ssä tarkoitettu enemmistö yhdessä tai useammassa velkojaryhmässä jää saavuttamatta, saneerausohjelma voidaan ehdotuksen laatijan, selvittäjän tai velallisen vaatimuksesta vahvistaa seuraavin edellytyksin:

5) vastaan äänestänyttä, muista kuin vakuusvelkojista koostuvaa velkojaryhmää huonommassa etuoikeusasemassa olevien saatavien velkojille ei ohjelman mukaan tule suoritusta.

➡ ilman tavallisten saneerausvelkojien muodostaman ryhmän tai ryhmien enemmistön suostumusta ei voida vahvistaa ohjelmaa, jonka mukaan viimesijaisille saataville kertyisi suorituksia lainkaan.

Korkeimman oikeuden ratkaisu KKO 2003:73 on aiheuttanut tulkintaongelman siitä, olisiko ehdottoman etuoikeuden sääntöä sovellettava myös saneerausohjelmaa vahvistettaessa ryhmäenemmistöjen päätöksellä, vaikka lain sananmuoto ei tätä edellytä (ks. YSL 51-53 §).

Ehdottoman etuoikeuden sääntö konversiosaneerauksessa

Ehd. YSL 54.4 §:

Konversiosaneerauksessa saneerausohjelma voidaan vahvistaa tämän pykälän nojalla seuraavin lisäedellytyksin, vaikka 51 ja 52 §:ssä tarkoitettu enemmistö yhdessä tai useammassa velkojaryhmässä taikka velallisyhtiön osakkeenomistajien antamista äänistä jää saavuttamatta:

- 1) jos ohjelma sisältää heikennyksiä sellaisten velkojien oikeusasemaan, jotka saisivat suorituksia velallisen konkurssissa, edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu velkojaryhmä koostuu tällaisista velkojista; ja*
- 2) jos jokin velkojaryhmä on äänestänyt ohjelman hyväksymistä vastaan, velallisyhtiön osakkeenomistajille jää ohjelman mukaan omistusosuus velallisyhtiössä vain, jos sille on velallisyhtiön liiketoiminnan jatkamiseen, lisäpääomittamiseen tai saneerausohjelmantoteuttamisedellytysten turvaamiseen liittyvä tai muu painava syy.*

➡ jos yksikin velkojaryhmä äänestäisi ohjelman hyväksymistä vastaan, osakkeenomistajille ei ehdottoman etuoikeuden periaatteen mukaisesti lähtökohtaisesti jäisi lainkaan omistusosuutta velallisyhtiössä.

Konversiosaneerauksessa ehdottoman etuoikeuden säännöllä radikaali uusi merkitys.

Näkemyksiä ehdottoman etuoikeuden säännöstä

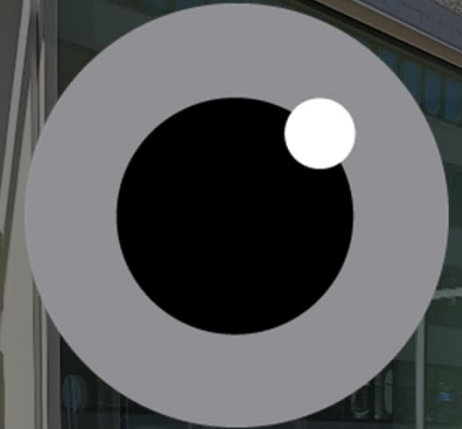
- Ehdottoman etuoikeuden sääntö saneerausohjelman vahvistamisessa rajaa saneerausohjelman liikkumavaraa ja osapuolten sopimisvapautta.
- Miksi osapuolet eivät voisi sopia, että viimesijaisilla velkojilla tai osakkeenomistajilla voisi olla oikeutta johonkin taloudelliseen etuun/omistukseen?
- Miten osakkeenomistajan riski koko omistuksen menettämisestä vaikuttaa kynnykseen hakeutua yrityssaneeraukseen?
- Toimiiko yrityssaneeraus uhkaavan maksukyvyttömyyden tilanteessa?

Näkemyksiä ehdottoman etuoikeuden säännöstä

- Ehdottoman etuoikeuden säännöstä pääsääntönä olisi syytä luopua.
- Sääntelyä tulisi kehittää enemmän suhteellisen etuoikeuden periaatteen suuntaan.
 - ➡ osapuolet voisivat vapaammin neuvotella saneerausohjelman ehdoista.
 - ➡ osakkeenomistajat ja muut alemmalla sijalla olevat voisivat ohjelman mukaan saada taloudellista hyötyä siinä tapauksessa, että yrityksen liiketoiminta joskus saadaan kannattavaksi.
 - ➡ tarpeellinen kannustin hakeutua saneeraukseen riittävän ajoissa.
 - ➡ linjassa myös kansainvälisen kehityksen ja ensimmäisen maksukyvyttömyysdirektiivin kanssa.

Kiitos

Marina Vatanen
Konkurssiylitarkastaja
marina.vatanen@oikeus.fi
+ 358 50 4026650
www.konkurssiasiamies.fi

Konkurssiasiamiehen toimisto
Konkursombudsmannens byrå
Office of the Bankruptcy Ombudsman

Unioninkatu 16, 00130 Helsinki

p. 0295665111

konkurssiasiamies@oikeus.fi

konkurssiasiamies.fi